ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือดของ

สตรีไทยมุสถิมวัยหมดประจำเดือน

ผู้เขียน นางสาวสุจิตรา เหมวิเชียร

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม และระดับของพฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือดทั้ง โดยรวมและรายด้าน ทดสอบอำนาจการทำนายของการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรค การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติ กรรมการป้องกันโรค และแรงจูงใจด้านสุขภาพต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด ของสตรีไทยมุสลิมวัยหมดประจำเดือนจำนวน 200 ราย ที่มาบริการ ณ คลินิกนรีเวช และคลินิกวัย ทองของโรงพยาบาลใน 3 จังหวัดภาคใต้ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่ ้กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามข้อมลส่วนบคคล 2) แบบ สอบถามปัจจัยค้านการรับรู้และแรงจูงใจค้านสุขภาพ และ 3) แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือด ประกอบด้วย การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การจัดการ ความเครียด และการตรวจสุขภาพประจำปี ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เมื่อหาความเที่ยงของแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาคได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76 และ 0.73 ตามลำคับ วิเคราะห์ข้อมล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และสถิติถดถอยแบบขั้นตอนเพื่อ วิเคราะห์ตัวทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด สรปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 1. คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือด โดยรวม (จาก คะแนน 1 4 คะแนน) และรายด้านเกือบทุกด้านของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับสูง ($\overline{\mathbf{x}}$ = 2.66, SD = .34) ยกเว้นด้านการตรวจสุขภาพประจำปีอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{\mathbf{x}}$ = 2.13, SD = .92)
- 2. แรงจูงใจด้านสุขภาพ และการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกัน โรค สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือดของสตรีไทยมุสลิม วัยหมดประจำเดือนได้ร้อยละ $10~(R^2=.10,~p<.05)$ โดยแรงจูงใจด้านสุขภาพสามารถทำนาย

พฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือดของสตรีไทยมุสลิมวัยหมดประจำเดือนได้มากที่สุด ($\beta=.28, p<.01$)

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถให้ข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกัน โรคหัวใจและหลอดเลือดของสตรีไทยมุสลิมวัยหมดประจำเดือน โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจในการ ปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติศาสนกิจ และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชาว ไทยมุสลิม ตลอดจนลดอุปสรรคที่ขัดขวางการปฏิบัติพฤติกรรมการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด เป็นสำคัญ

Thesis Title Factors Influencing Preventive Behaviors for Cardiovascular Disease

among Thai Muslim Menopausal Women

Author Miss Sujitra Hemwichian

Major Program Nursing Science (Adult Nursing)

Academic Year 2005

ABSTRACT

The purposes of this descriptive study were to describe preventive behaviors, the level of preventive behaviors, as well as variances of preventive behaviors for cardiovascular disease of Thai Muslim menopausal women by using perceived susceptibility, perceived severity, perceived benefit, perceived barriers and health motivation, as their predictors. The sample consisted of 200 women at a menopause and gynecology clinic from 3 southern provincial hospitals purposively recruited according to inclusion criteria. The questionnaires used in this study comprised three parts: (1) demographic data form, (2) perceptions and health motivation questionnaire, and (3) preventive behaviors for cardiovascular disease questionnaire. The questionnaires were tested for content validity by 5 experts and reliability of the questionnaires on part 2 and 3 were tested using Cronbach's alpha coefficient and a value of 0.76 and 0.73, respectively. The result of this research revealed that:

1. The mean score of preventive behaviors (scale 1 - 4) for cardiovascular disease among Thai Muslim menopausal women was at a high level ($\overline{X}$ = 2.66, SD = .34). When considering each dimension, it was found that the preventive behaviors in three dimensions were at a high level ($\overline{X}$ = 2.53, SD = .55; $\overline{X}$ = 2.89, SD = .30; $\overline{X}$ = 2.83, SD = .39 respectively) whereas those in physical examination were at a medium level ($\overline{X}$ = 2.13, SD = .62).

2. The result of stepwise multiple regression analysis showed that 10 percent of the variance in preventive behaviors for cardiovascular disease could be explained by health motivation and perceived barriers ($R^2 = .10$, p < .05), and the best predictor was health motivation ($\beta = .28$, p < .01)

(5)

The findings suggest that promoting preventive behaviors for cardiovascular disease among Thai Muslim menopausal women requires promoting of health motivation in relation to Muslim'life style and culture as well as decreasing perception of barriers.